

UZASADNIENIE

Przedmiotowa Umowa została podpisana dnia 9 maja 2008 r. i wraz z opracowywanym obecnie porozumieniem wykonawczym do Umowy stanowi ramy dla współpracy między Rzeczpospolitą Polską a Nową Zelandią, mającej na celu wspomaganie przepływu osób zamierzających odwiedzić drugie państwo w celach turystycznych. Nowa Zelandia ma podpisane umowy Working Holiday Scheme z 25 państwami, w tym z 13 państwami europejskimi.

Umowa stwarza możliwości ułatwień dla obywateli obu krajów, pozwalając na łączenie pobytu wypoczynkowego, pogłębiania znajomości języka i kultury drugiego państwa z możliwością podejmowania pracy zarobkowej, która ma charakter dodatkowy w stosunku do głównego – turystycznego, kulturoznawczego celu pobytu.

Umowa ściśle określa warunki i zasady udziału w Programie Zwiedzaj i Pracuj, przewidując między innymi ograniczenia wiekowe i konieczność uzyskania odpowiedniej wizy.

Postanowienia Umowy dotyczą uproszczenia procedury dopuszczenia obywateli Nowej Zelandii przybywających do Polski w ramach Programu Zwiedzaj i Pracuj (Working Holiday Scheme) do polskiego rynku pracy i umożliwienia podejmowania krótkoterminowego zatrudnienia. Aby być uprawnionym do udziału w Programie Zwiedzaj i Pracuj (Working Holiday Scheme), należy spełniać określone warunki. Są to:

- 1) turystyczny cel pobytu: podjęcie zatrudnienia ma charakter dodatkowy i nie stanowi głównego celu wizyty,
- 2) wiek od 18 do 30 lat w dniu złożenia wniosku,
- 3) posiadanie biletu powrotnego lub środków finansowych wystarczających na jego zakup,
- 4) posiadanie środków finansowych wystarczających na pokrycie kosztów utrzymania,

- 5) ubezpieczenie na wypadek choroby i leczenia szpitalnego na okres pobytu, a także spełnienie wymogów zdrowotnych dotyczących wjazdu na terytorium Nowej Zelandii. Ogólne ramy wymogów zdrowotnych dla procedur imigracyjnych są ustalane przez Radę Ministrów Nowej Zelandii, a szczegółowe procedury są określane przez Ministra do spraw Imigracji.

Ogólną zasadą stosowaną przez władze nowozelandzkie przy zawieraniu umów jest zakładanie rocznego limitu osób mogących skorzystać z Programu. Nowozelandzki Program Working Holiday Scheme zakłada globalny limit 50 tys. osób z wszystkich państw, z którymi Nowa Zelandia zawarła umowy typu Working Holiday Scheme. Liczba osób, które będą mogły wziąć udział w Programie Zwiedzaj i Pracuj w danym roku kalendarzowym, będzie ustalana przez strony w formie deklaracji. W zależności od stopnia zainteresowania udziałem w Programie Zwiedzaj i Pracuj strona polska i strona nowozelandzka będą dążyły do ustalenia limitu na poziomie odpowiadającym zapotrzebowaniu.

Skutki zawarcia Umowy mają głównie wymiar społeczny – wpłynie ona na pogłębianie wiedzy o polskiej kulturze i społeczeństwie przez młodych obywateli Nowej Zelandii, a także przybliży kulturę i styl życia w Nowej Zelandii uczestnikom Programu z Polski. Jednocześnie, biorąc pod uwagę wprowadzone wymogi, umożliwiające skorzystanie z Programu, oraz limit wieku i liczbę osób, które mogą wziąć udział w Programie, należy zauważyć, iż podejmowanie pracy przez obywateli Nowej Zelandii w ramach Programu Zwiedzaj i Pracuj (Working Holiday Scheme) nie będzie miało wpływu na polski rynek pracy.

W zakresie skutków gospodarczych i politycznych zawarcie Umowy może przyczynić się do promocji obu krajów i wpłynąć w przyszłości na rozszerzenie współpracy, głównie kulturalnej i gospodarczej.

Wejście w życie Umowy nie spowoduje skutków finansowych dla podmiotów sektora finansów publicznych ani dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa.

Artykuł 5 przedmiotowej Umowy wprowadza możliwość uzyskania przez cudzoziemca wizy pobytowej, celem udziału w Programie, upoważniającej do wjazdu w okresie dwunastu miesięcy od dnia wydania. Stanowi to modyfikację, w stosunku do ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1694,

z późn. zm.), uprawnień przysługujących cudzoziemcom planującym przyjazd do Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie których początek okresu ważności wizy powinien przypadać na okres trzech miesięcy od dnia wydania wizy. Rozwiązanie to ułatwi również korzystanie z Programu Zwiedzaj i Pracuj obywatelom polskim, dając większy zakres czasowy na planowanie podróży.

Prezes Rady Ministrów wyraził zgodę na zmianę instrukcji negocjacyjnej Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Nowej Zelandii w sprawie Programu Zwiedzaj i Pracuj (Working Holiday Scheme) i przyjęcie zaproponowanego przez stronę nowozelandzką rozwiązania polegającego na możliwości uzyskania przez cudzoziemca wizy pobytowej, celem udziału w Programie, upoważniającej do wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie dwunastu miesięcy od dnia wydania (art. 5 Umowy).

Zgodnie z art. 89 ust. 1 pkt 5 Konstytucji, ratyfikacja przez Rzeczpospolitą Polską umowy międzynarodowej i jej wypowiedzenie wymaga uprzedniej zgody wyrażonej w ustawie, jeżeli umowa dotyczy spraw uregulowanych w ustawie lub dla których Konstytucja wymaga ustawy. W opinii Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Rządowego Centrum Legislacji, w przypadku gdy przedmiotem umowy mogą być sprawy, które zostały określone w przepisach krajowych w sposób odmienny, uzasadnione jest podjęcie decyzji o związaniu umową w drodze ratyfikacji, za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie. Niemniej jednak, w razie niezgodności przepisów krajowych z postanowieniami umowy międzynarodowej, ratyfikowanej za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, o ile powstała niezgodność nie da się pogodzić z ustawą, stosownie do art. 91 ust. 2 Konstytucji, umowa taka będzie miała pierwszeństwo przed ustawą.

Z hierarchii źródeł prawa wynika, iż przepisy ustaw powinny być zgodne z ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi, których ratyfikacja wymagałaby uprzedniej zgody wyrażonej w ustawie. Wprowadzenie na mocy przedmiotowej Umowy przepisów odmiennych od obowiązujących przepisów ustawowych będzie skutkowało koniecznością podjęcia działań legislacyjnych zmierzających do usunięcia powstałych rozbieżności. Stanowisko takie nie stoi na przeszkodzie związaniu się ww. Umową w drodze ratyfikacji, za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, w sytuacji gdy

odbiega ona od obowiązującego ustawodawstwa lub normuje po raz pierwszy materię, dla której Konstytucja wymaga ustawy.

Związanie Rzeczypospolitej Polskiej przedmiotową Umową powinno nastąpić w drodze ratyfikacji, za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, stosownie do art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 14 kwietnia 2000 r. o umowach międzynarodowych (Dz. U. Nr 39, poz. 443 oraz z 2002 r. Nr 216, poz. 1824), ponieważ jej postanowienia będą spełniały przesłanki określone w art. 89 ust. 1 pkt 5 Konstytucji RP.

Umowa podlega przyjęciu zgodnie z prawem wewnętrznym każdej ze Stron; spełnienie tych wymogów zostanie stwierdzone drogą dyplomatyczną, poprzez wymianę not. Umowa wejdzie w życie z dniem otrzymania noty późniejszej.